

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Opellik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brűnben: Stern M.

Nyitttér petitsora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A művészetért.

(S.) Nemzet, mely imádja a szépet, rajong a művészetért, nem fog elpusztulni soha. Mert van, a mi összetartja, felemeli, ha reá borul nehéz idők viszontagsága. Éleszteni fogja a lelkesülést tüze, s a művészet léleszen a só, mely élvezhetővé teszi még a megaláztatás kenyerét is. A művészi ideálok iránti rajongás megteremti a hazafiság önzellen áldozatkészességét. Ki lelkesülni tud a művészetért annak keblében tüzet fog más fenkölt érzelem is, ez a boldog rajongó vértelvezve van az elkorcsosulás veszélye ellen.

A művészet kies ligete az, hol menhelyet kereshet a társadalom a megpróbáltatás súlyos esztendeiben. A művészet emelőin tele szívhatja magát tiszta örömmel még a hazafias bánat közepette is, az ő nemesbítő hatása majd erőt kölcsönöz az elvesztett erkölcsi jószág visszahozására.

Tanusítja mindezek igaz voltát az a temérdek áldozat, amivel minden polgáriarsult nemzet hódol a művészetnek. Halomra gyűjtöttek mindent, mi szép és érdekes. Megveszik a festők képeit, a szobrászok öntvényeit, gazdag tárlatokban egymás mellé rakják a modern művészet termelését, a multnak kegyelettel őrzött emlékeit. Mesés összegeket fizetnek, hogy megszerezhessek a régi mesterek egy-egy remekművét, s az előkelő képtárakban számos elme és kéz azon fára-

dozik, hogy egy-egy Tizian, Raphael, Van Dyk vagy Murillo alkotta szépséget lehetőleg hű másolatban újra varázsoljon a vászonra.

A művészet virágzása a fokmérő, melyen leolvashatjuk egy nemzet civilizációjának fejlődését. Minél finomultabb valamely nemzet, annál erősebb művészeti élete. Az ilyen országban a művészembert megbecsülik, a társadalomban előkelő pozíciót foglal el, és író, színész, festő, szobrász a működése által biztosíthatja magának az anyagi jólétét. Az ilyen országban nemcsak a gazdag magánosok kastélyai és palotái vannak műkincsekkel tele rakva, hanem az állam is, sőt a városok tartanak fenn s gyarapítanak folyton nagy nyilvános könyvtárakat, muzeumokat, képgyűjteményeket, ahol nemcsak a felsőbb néposztályok ezrei, hanem a népnek milliói lehetnek oktatást és finomíthatják izlésüket.

Hazánk művészi kulturája az utóbbi századokban nagyon szomorú állapotban volt. A török hódoltság nem kedvezett a művészet ápolásának. Könyvgyűjteményeink, műtárlataink mind csak az újabb korból származnak, csak a nemzet ujjáébredésének köszönhetik létüket.

Igaz, aki sorra járja Magyarország székesfővárosában a képtárakat és muzeumokat, nem minden büszkeség nélkül mondhatja magának, hogy becsülelesen iparkodtunk helyreépíttetni a multnak mulasztását. A modern berendezésű iparművészeti muzeumot

minden külföldi látogató is mintaszerűnek mondja. Mindez intézetek virágzásának az alapja meg van vetve, ha szerényen is, de biztosan, úgy, hogy jövő fejlődésük miatt nem kell kétségbe esnünk.

Mindamellett művészeti életünk hátramaradottsága szembeszökő, míhelyt elhagyjuk a rohamosan fejlődő fővárost és szétnézünk az ország nagyobb vidéki városaiban. Ott, a színésztől eltekintve, alig találunk művészi életet s ugyszólván semmit azon gyűjteményekből, melyekből a nagyközönség gyarapíthatná ismereteit és szert tehetne a sajna, még előkelőbb körökben csak gyengén kifejlett műizlésre. A nemzet művészeti életét az országnak nemcsak szívében, hanem tagjaiban is szükséges táplálnunk, ha a vér erős lüktetését óhajtuk és fel akarjuk kelteni a szunnyadó ideálokat.

Művészeti szegénységünk kétszeresen fájhat nekünk, ha látjuk egésztrák szomszédaink, ha látjuk a művelt nyugot gazdagságát. Nem is említve a műkedvelő latinfajú nemzeteket. Ausztriában, Németországban minden valamirevaló, 30—40 ezer lakossal bíró városnak meg van a maga muzeuma, külön ékes palotában, meg vannak a maga műkincsei s megvan a maga művészgardája, körülvéve mind azzal a tisztelettel, mely a szellemi fensőbbiséget illeti. Ha a művelt nyugatnak, hosszú évszázadok tradíciójának emelőin nagyra nőtt, művészeti haladását meg

TÁRCZA.

IDŐ.

Shelley.

Feneketlen tenger, hullámaid évek, Keserűk könyvétől az emberiségnek. Parttalan ár, melynek apálya, dagálya A halandó életet önmagába zárja. Beteg vagy prédádtól, de üvöltve várod Idők óceánja! . . . a többi zsákmányod. Kihányod műveid az élet partjára. Ravasz vagy szélesében, vad, viharrá válva. Feneketlen tenger, ki érthet meg téged, Idők óceánját, végtelen mélységét?

Pásztor Árpád.

Megsalatva.

Vérzik örökre a szívem, Mert játszani próbáltál velem. Miért választál játéknak?! Hisz jól tudtad, hogy imádlak.

Élesen gunyos szavaid Felhatottak a magasig; Isten bűnül rója neked, Hogy szerelmem így fizeted.

Jupiter.

A légyott.

Irtó: Haller Jenő.

A temető bejárata előtt kocsorogtam.

Az est árnyéka homályba burkolta a tájéket, de a tündöklő csillagok és a sápadt képu hold bevilágított mindent úgy, hogy az egész vidéken valami diszkrét, misztikus, kétes derengés ömlött végig.

Mi türems-tagadás, magam is randevura indultam.

A mint a közeli utczába pislantok, hirtelen egy némbéri alakot látok, a mint a homályból kibontakozik.

Megálltam. Hátba »Ő« az. Csalódtam.

Sűrű, szürke fátyol takarta el a profán szemek elől a ritmikus lépésekben közeledő arczát. Megvártam, amíg egész közel jutott hozzám s azután fixirozó helyzetbe vágtam magam.

Nem állhattam meg, hogy meg ne kérdezzem tőle, hová indul.

Erre az indiszkrét kérdésre természetesen goromba választ várhattam.

De nem úgy történt. A lefátyolozott hölgy hirtelen megállt előttem, az én legnagyobb megütközésemre és beszédbe elegyedik velem.

Mindjárt a második szónál rá ismertünk egymásra.

A szomszédunkban lakó nyug. őrnagy honne-jára volt, Ella.

Kézet fogtunk.

Ijesztően reszketett piciny, puha kacsója az enyémben.

Fellebbentette a fátyolt, hisz ugyanis ismertem.

— De az istenért Ella, mi a baj, hogy olyan izgatott és hová indult ebben a sötétségben éjnek idején?

Elővette selyemkeszkenőjét és szépséges kék szemét kezdte dörzsölni.

Könyezett.

— Hagyjon csak, kérem, be akarok menni a temetőbe.

— A temetőbe?! Éjjel? Ugyan? Mit keresne ilyen későn a halottak csendes hazájában?

— Oh! — és nagyot fohászodott — mit keresnek? — Istenem! hát szegény nővérem sírjára hajlanék és elpanaszolnám neki, hogy mennyi szenvedésnek, üldöztetésnek, meghurcoltatásnak szolgáltatt ki mostoha végeztem.

— És mit gondol, hogy a nővére majd segitene rajta? Feljönne sírjából és bosszút állna érte? Tessék csak szépen hazá menni, minden szenvedés véget ér. Tünni pedig kell. Az opportunizmus úgy kívánja. Aztág meg micsoda meghurcoltatásról tett említést?

Talán az . . .

Nem mertem a gondolatot befejezni. — Ő befejezte.

— Igen, eltalálta, az — őrnagy . . . Örököszen ajánlataival ostromol, a mióta nejt eltemette. Azt mondja, hogy csak szeressem, majd ő gondoskodni fog rólam. Mikor öltözködöm, betolakodik a szobámba, erőszakkal megcsókol és mindig azt az utálatos szót hangoztatja »flirt.«

akarjuk közelíteni, nagy feladatokat kell teljesítenünk, oly feladatokat, melyekkel állam és társadalom csak karöltve képesek megbirkózni, de megbirkózhatnak. A milleniumi kiállítás megmutatta, hogy mennyi műkincs van itt-ott szétszórva az országban. Ezeknek, ha nem is eredeti, de másolata sok muzeumi tárlatnak díszül szolgálhatna. Évente hány fiatal festő kerül ki az akademiából, ki mai viszonyaink közt sokszor kénytelen külföldön letelepedni, mert a hazában nem talál keresetet. Pedig biztosítva volna mindannyiuk megélhetését, ha több vidéki muzeum képgyűjteményét kellene régi remekművek másolatával gyarapítani. Az állam s a társadalom áldozatkészsége nálunk is könnyen megteremthető vidéki muzeumok és képtárlatok alapításával, illetve a meglévő szegény intézetek megfelelő fejlesztése által azt a jótékony talajt, amelyen nemzeti művészetünk s a művészet iránti lelkesültség a vidéken is életre kelhetne. A reáfordított költség bőven megtérülne a közszellem tisztulásában, az izlés s az erkölcsök finomulásában; ez az áldásos jutalma azon nemzetnek, mely az ideálok kultuszát pusztá szónál többre becsüli.

Mézvásár és mézkezelés Budapesten.

A magyar országos méhészeti egyesület a földmivelésügyi miniszter támogatásával a múlt évben Budapesten, a Köztelken, mézértékesítő-bizottságot létesített, egyrészt oly célból, hogy legyen az országban egy olyan mézbévesárlási forrás, a hova a mézkezelő közönség mindenkor bizalommal fordulhat, ha hamisítatlan jó minőségű mézet kíván vásárolni, másrészt pedig, hogy a magyar méz részére a külföldi piacokat meghódítsa és hogy méhészeink, főként a mézpiacra járatlanabbak, ne legyenek kénytelenek méhterményeiket potom árón vesztegetni.

A méhészet ugyanis az utóbbi évtizedben óriási lendületnek indult; a lendület jóval nagyobb arányokat öltött, mint a mézfogyasztók számának szaporodása, úgy hogy

az utóbbi időben rendszeren nagyobb volt a mézpiacra a kínálat is, mint a kereslet, a minék természetesen érzékeny árhanyatlás lett a következménye. Ezen, a magyar méhészet veszélyesen fenyegető bajon segítő, az országos méhészeti egyesület, a fentemlített mézértékesítő bizottságot létesítette, oly szervezettel, hogy a méhészközönségre sem költség, sem kockázat nem háríthat méze értékesítésénél és mégis igen tisztességes árakat képes elérni, ami ugy vált lehetségessé, hogy a bizottság összes tagja — csupa tekintélyes társadalmi állású tagja az egyesületnek — az ügy iránti lelkesedésből, nem csak az összes teendőket vállalta el minden díjazás nélkül, hanem még a szükséges raktári helyiségeket is ingyen bocsátotta rendelkezésre, úgy, hogy csupán a kezelési és hirdetési költségek fedezendők, a melyek nagy forgalom mellett csak egy igen csekély százalékát képezik az eladott méz árának.

A bizottság rövid másfélévi fennállása óta igen szép lendületnek indult és nem csak a méhészek és a magyar vevő közönség bizalmát nyerte meg teljesen, hanem a külföldi piacokon is gyorsan tért hódított, úgy hogy ma már igen tekintélyes mennyiségek mennek kocsiakományszám a külföldre és oly árak éretnek el, a melyekkel a termelők teljesen meg vannak elégedve. A bizottság természetesen csak kifogástalan mézet vesz át és átvétel után azonnal fizet, sőt még szállító edényeket is ad díjmentesen.

Ajánljuk a hasznos hazafias bizottságot meggyünk méhészközönsége figyelmébe.

Megyei rendes közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó szept. 17-ére kültözött, azonban a nemzetet ért gyász miatt közgyűlési határozattal elnapolt rendes közgyűlést dr. Jankovich László gróf főispán elnökölte alatt szeptember hó 27-án tartotta meg.

Elnökölő főispán üdvözölvén a szép számmal megjelent bizottsági tagokat, Cukel-

ez a mosoly életmegvetést, édes lemondást, kiesinylést akarna kifejezni.

Egy ügyes mozdulattal kisurrant karjaim közül és hosszú, szapora lépésekkel sietett a temető felé.

Utána vettem magam és feltartóztattam.

— Ugyan kérem, ne legyen olyan bohó, olyan gyerekes.

De ő sirva fakadt és mindegyre azt hajtotta, hogy ő meg a k a r halmi, számára már nincs vigasztalás, nincs élet, nincs boldogság és boldogulás.

— A míg rábeszélni igyekeztem, a temető mellett hirtelen kardsörrenést hallottam... Egyszer... kétszer... sokszor.

Ez volt a jet.

Most már többé nem tudtam, de meg nem is akartam feltartóztatni.

Hadd menjen. Bizonyosan e g y ü t t mennek a halálba.

Megkerültem a temetőt, várva a durranásra. De a durranás csak késétt. Félóra múlva ismét csörren a kard s a temető mellett levő buza-tábla felől két sötét alak közelgett karonfogva.

*

Másnap a buza-tábla szélén fehér keztűt találtam. Tiszti keztű volt. —

ter Lajos megyei I. aljegyző felolvasta ő Felsőge a királynak felséges neje gyászos elhunya alkalmából népeihez intézett szózatát, melyet a bizottsági tagok állva hallgattak meg. A közgyűlés tudomásul vette a főispán jelentését, hogy az alispánnal és Farkas József országgyűlési képviselével a vármegye képviselőiben részt vettek felséges királynéknak temetésén s a ravatalra korszorut helyeztek. Az állandó választmány javaslatára az Erzsébet szoborra a közgyűlés ezer forintot szavozott meg a vármegyei közmívelődési alap terhére.

Ő felsége a miniszterelnök útján fejezte ki a vármegyének köszönetét. Lipót főherczeg elhalálozása alkalmából kifejezett részvételt, míg Klotild főherczegasszony a vármegye főispánjához intézett levelében nyilvánította köszönetét, hogy a cirkevén az László-otthonra ezer frtos alapítványt tett. A magas köszönő iratokat a közgyűlés tudomásul vette.

A törvényhatóság állapotáról szóló alispáni jelentés kapcsán a közgyűlés felhatalmazta megkeresni a kereskedelemügyi minisztert Paacsán és Nován távirad hivatall felállítására tárgyalván.

Az ötöd aljegyzői állásra Szentiványi Géza megválasztott, helyettes árvaszéki jegyzőnek Várhidy Lajos, valamint a pótülnöki állásra dr. Králik Dániel bpesti lakos nevezetett ki.

A vármegye 1899. évi költségvetés tervezetét a közgyűlés az állandó választmány javaslatára alapján elfogadta.

Előterjesztett a törvényhatósági tisztizetésekre rendezése tárgyában kiküldött bizottság javaslata, amely szerint a tervbe tett rendezés a vármegye évi dotációját mintegy 18 ezer forinttal emelné, amelynek fedezésére pótdó kivételést hozza javaslata. Az állandó választmány a bizottság javaslata tárgyalván, a tisztviselők fizetésének emelését elfogadta s azt ajánlta, hogy a törvényhatóság irjon fel a belügyminiszterhez a vármegye állandó dotációjának emelése tárgyában, amelyben a fizetésemelésre szükséges összeg fedezését kérné. Dr. Cinder István, Koller István, dr. Haudek Ágoston bizottsági tagok felszólalása után a közgyűlés névszerinti szavazással döntött ebben az ügyben és 55 szavazattal 43 ellenében a fizetésemelésnek pótdó útján való fedezését elhatározta. A hozott határozattal pótdó megszavazásáról levő szó, elnökölő főispán elrendelte a törvény értelmében a titkos szavazást. A beadott 98 szavazatból a pótdó kivételére szavazott 55, ellene 43. A szavazás eredményének kihirdetése után az állandó választmány javaslatához képest a közgyűlés a belügyminisztert feliratilag megkeresi az iránt, hogy a tervbe vett fizetésemeléshez szükséges összeg erejéig a vármegye dotációját felemelni sziveskedjék.

A tisztiz főügyész előterjesztése az ügyészi és ügyészégi irnoki állás rendszeresítése tárgyában tanulmányozás és ennek alapján javaslatát végtet egy bizottságnak adott ki.

A vármegyei választott bizottsági tagoknak f. év végén kilépő fele része s az év folyamán tagsági képességüket veszített, elhunyt és leköszönt tagok helyébe teljesítendő választások halánapjúl október hó 28-ika s a pótválasztásokra november hó 24-ike tüzetett ki.

Felolvasott a vármegyei vasuti bizottság üléséről felvett jegyzőkönyv, a mely ülésen a bizottság első sorban a vármegyei vasuti kölcsön konvertálásával foglalkozott, a mely pénzügyi művelet a megkeresett

— Azt hiszi, hogy most is a bécsi orpheum szanzonett-énekesnőivel van dolga. Azután meg sokat, nagyon sokat megenged magának.

— A multkor is, mikor lefeküdtem és olvastam, véletlenül nyitva maradt az ajtó, és ő... be — tolokodott... Meg akart ölelni, de én kiugrottam az ágyból és...

Mon Dieu! megöl a szegény. — Inkább el-emészttem magamat.

Lehorgasztotta piciny szöszeke fejét és a mig esernyőjével a rögöket piszkálta, addig a szeméből kibugyogó könnyek barázdájában peregetek le halavány-piros arczáján.

Es ilyen pozitívában olyan sajnálatraméltó, olyan kívánatos volt szegényke, hogy nem tudtam ellentálni annak a vágyamnak, hogy át ne öleljen. Eleinte huzódózott, kapálódzott, de csakhamar beletalálta magát az új pozícióba.

Telt idomai hozzásimultak keblemhez, átszorítottam karcsu, hecses derekát és képes forráság lüktetett ereimben.

Lángoló arca hozzáért az enyémhez s a bódító illat, a mely fedetlen hajfürtjeiből felém áradt, mámorossá tett. Szinte fántorogtam.

Ajkunk összeforrt.

Hosszu, extázisszerű állapotunkból felocsudtunk.

Én törtém meg a csendet.

— Ugy-e nem mën a temetőbe, nem oltja ki virágzó életét. Hisz még meg sem izlelte a szerelem mézét.

Igérje meg nekem, hogy nem lesz öngyilkos. Kóvett mosolylyal felelt kérésemre, mintha már minden iránt érzéketlen, fásult volna. Mintha

bankok jelentése szerint jelenleg nem időszerű s ez okból a bizottság a konverzió ügyében a beállandó kedvezőbb pénzügyi viszonyok folyamán az aktív megindítását javasolja, valamint a Veszprém—Tapolca—keszthelyi balatonparti vasutnak kilométerenként 3000 frttal való segélyezését. A közgyűlés a javaslatot elfogadta azzal, hogy a konverzió keresztülvitele esetén az így nyerendő összegből fedeztetnék az alsó-lendva—regedei és Alsó-Lendva—nagykanizsai h. é. vasutakra már törvényhatóságilag megszavazott segélyösszeg.

Csáktornya nagyközség husvágási szabályrendeletét a közgyűlés jóváhagyta.

A körorvosok fizetésének a vármegyei pénztárból folyóvá tétele tárgyában javaslat kidolgozása végett a vármegye alispánjának elnökele alatt egy bizottság küldetelt ki. Hasolón az alispán elnökele alatt egy bizottság küldetelt ki szabályrendelet tervezet készítése végett a szőlőmoly, lisztharmat elleni védekezés, valamint a burgonyánál a peronospora elleni védekezés tárgyában.

Alsó-Domboru község képviselő-testületének községi irnok tartására évi általány összeg megszavazása tárgyában hozott határozatait a közgyűlés jóváhagyta.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XV. évfolyam utolsó negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjakkal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

— **Hivatalos istenítisztelet.** F. hó 4-én d. e. 9 órakor Ó Felsőge a király nevénapja alkalmából a szent ferenczrendiek templomában ünnepi mise tartatott, melyet főt. Horváth Lajos gvardian végzett segédlettel. Jelen volt a kir. bíróság, a járási és községi előjáróság, a dsidás-osztály tisztikara, az állami hivatalnokok, az összes tanítézetek tantestülete és tanulóifjúsága stb. A misén az állami tanítóképző-intézet növendékei összhangzatos és szabatos férfiarokokat énekeltek.

— **Kinevezés.** Herzsics János okl. tanítót, a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet volt növendékét a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a rác-zkanizsai áll. iskolához rendes tanítótól nevezte ki.

— **Áthelyezések.** Dr. Gemacher Ferenc helyben állomásozó dsidásvezred- orvos hasonló minőségben Varasdra, helyébe dr. Herbst József ezredorvos Varasdról Csáktornyára helyeztetett át.

— **Postaügy.** Beliczára és Dráva-Vásárhelyre a gyalogposta f. hó 1-től 1899. márczius 31-ig bezárólag a reggeli órákban közlekedik.

— **Névmagyarosítás.** Medjimorecz Bálint alsó-domboru illetőségű, jelenleg budapesti államvasuti géplakatos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel Megyire változtatta.

— **Kinevezés.** A pécsi m. kir. posta- és távirada-igazgatóság a mura-szent-mártoni üresedésben levő postamesternői állásra özv. Kovacsics Istvánnét sz. Terbócz Gizellát nevezte ki.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság a perlaki

önk. tűzoltó-egylet részére 50 frtot volt kegyes adományozni, melyért az egylet nevében nyilvános uton is köszönetet mond: Zala József elnök.

— **Gáspárics Márk emlékezete Perlakon.** A nagy-kanizsai főgymnasium ifjúsága a tanári testület vezetése mellett f. hó 6-án Perlakra rándult, ahol hazafiai lelkesedéssel rőtta le a kegyelet adóját Muraköz martirja iránt. Az ifjúság a mura- királyi állomásig vasuton s onnan gyalog zarándokolt Perlakra Gáspárics emlékoszlopához. Az érkezőket a város közönsége nevében a város határan dr. Böhm Sidney fogadta s üdvözölte. Tiszteletükre kivonult a képviselő-testület s a tűzoltó-egyesület. Dr. Böhm szavaira Perger József főgymnasiumi tanár, az igazgató helyettese válaszolt, megköszönve az ifjúság s tanári testület nevében a szíves fogadtatást. A Gáspárics-emlékoszlopnál nagy közönség, 150 gymn. tanuló és a perlaki áll. iskolai tanulóereg jelenlétében a következő programmal folyt le az ünnepély: »Isten áldd meg a magyart!« Énekelte a közönség. Gáspárics emlékezete, Kele Györgytől. Szavaltta Polgár Ferencz 7. oszt. tan. Emlékbeszéd, mondta Schwarstein Ödön 8. oszt. tan. A kapuczinusok kriptájában, Ábrányi Emiltől, szavaltta Németh György 6. oszt. tan. Az emlékoszlopot megkoszoruzta dr. Kiss Ernő tanár lelkes beszéd kíséretében. Az emlékoszlopra helyezett gyönyörű babékoszoru felirata: »Gáspárics Márk a szabadság vértanújának emlékeztetere. A nagy-kanizsai kath. főgymnasium ifjúsága 1898. október 6-án.« A magyarok Istene, Petőfi Sándortól, szavaltta Berkenyész István 8. oszt. tan. »Hazádnak rendületlenül« énekelte a közönség. A megható ünnepély után Tóth Sándor perlaki áll. isk. igazgató meleg szavakban mondott a város közönsége nevében köszönetet a nagy-kanizsai főgymnasium tanári karának és ifjúságának, hogy városukban ezen kegyeletes ünnepélyt rendezték. Az ünnepély után a város közönsége a vendégek s az ifjúság tiszteletére a társaskör helyiségeiben társasvacsorát rendezett, melyen számos felköszöntő mondatot. Kovács Rezső főszolgabíró a király Ó Felsőgére mondott felköszöntőt. Egy főgymn. tanuló felköszöntőjében társai nevében a városnak a szíves fogadtatását köszönte meg. Dr. Kemény a város közönsége nevében a főgymnasium tanári testületét és ifjúságát éltette. Perger József tanár lelkes felköszöntőjében az ifjúságot hazaszeretetre buzdította s később Szébenyi Lajos ügyvédet, mint a nagy idők élő tanuját éltette, mit Szébenyi felköszöntőjében megköszönt. Kalcok Leo tanár a hölgyeket éltette. Majd a főgymnasium ifjúságának több tagja mondott sikerült felköszöntőt. A tanulóifjúság még az estéli vónattal Nagy-Kanizsára távozott a tanári testület néhány tagjának vezetése mellett, míg a közönség reggelig együtt maradt.

— **Hangverseny.** A helybeli önk. tűzoltóegylet zenekara f. hó 2-án a perlaki nagyvendéglőben látogatott hangversenyt rendezett.

— **Halálozás.** Posávecz Mihály dráva-vásárhelyi községi pénztárnok rövid szenvedés után 58 éves korában meghalt.

— **Szüret.** A muraközi hegyekben f. hó 5-én vette kezdetét a szüret, a termés némely hegyháton gyéngének mutatkozott.

— **Bérbeadás.** Özv. Milde Vinczéné a pályaudvar melletti kocsmáját 3 évre bérbe adta Horváth Géza zala-baksai vendéglősnek.

— **Szüret eladás.** A Muraköz hegyvidéki, farkashegyi állami szőlőtelepen e hó 6-án tartott árverésen a szüretet Videcz József felső-mihályfalvi korcsmáros vette meg 1125 frtért.

— **Tűzvész.** Domásineez községben f. hó 1-én este 9 órakor kigyuladt a Godinafele pajta. Hamarosan legett 9 pajta a benne levő takarmánnyal együtt. A tűz keletkezési oka ismeretlen.

— **Lopások.** Vugrincsic Rezső helybeli lakostól f. hó 1-én virradóra a nála tartózkodó Szarka Francziska, vasmegyei, battányi illetőségű nő 34 frt értékű ruhaneműt ellopott. A helyi csendőrség a tettest a drávahid melletti erdőben elfogta. — Tkalcsesz István battányi lakostól f. hó 1-én virradóra Keronek Lukács és Poszmodi István odaváló suhanczok a pajtában volt kukoricáját meglopták, a tettesek elfogattak, a lopott kukoricát pedig a csendőrség elkobozta. — Horváth Márton dráva-szentmihályi lakos zárt szobájában mult hó 24-én nappal egy ismeretlen egyén behatolt, s már a ruhaneműt kezdte előszedni, de szerencsére Horváth neje ezt észrevette, lármát csapott, mire az ismeretlen egyén elmenekült a nélkül, hogy valamit lophatott volna. A helyi csendőrség a tettest Zsibred Sándor globokai születésű, jelenleg helyben tartózkodó napszámos személyében kiderítette, s úgy öt mint a feuntyi tolvajokat a helyi kir. járásbírósnak adta át.

— **Meteorologia.** Csáktornya állomás 1898. év szeptember havi hőmérsékletének közepe 15.60°. A hőmérséklet maximuma 27.8 C°. 13-án. Minimuma 7.6 C°. 26-án. Csapadék havi összege 92.0 mm. A csapadék 24 órai maximuma 20.0 mm. 29-én. Csapadékos napok száma 9. Jegyzet. 19-én este 9 h. hor erős zivatar volt E.-Ny.-ről. 23-án este 7 h. 9 h-ig dörgés és villogás.

— **Menyasszonyi kelengyék.** valamint férfi- és gyermek-fehérművek (saját készítmény) a legszolidabb kivitelben S c h ü l l e r Ferencz vászon, fehérnemű- és szövöttáru raktárában (Budapest, Koronaherceg-utca 6. sz.) szerezhető be, ugy- szintén legjobb szabású férfi ingek és lo v a g l ó alsó nadrágok kívánatra meglek után készítetnek.

— **A t. közönség figyelmébe ajánljuk** Kratejl Antal czirkusz igazgatónak Csáktornyan a Szénateren felállított nagy fődött czirkusát. A társulat Nagy-Kanizsáról jött, hol két hélig tartózkodott. A társulat áll 25 személyből. Az idomított lovak száma 24, van ezen kívül a társulatlak 50 idomított galambja, több idomított kutyája, sertése, tehene. Bővebbet lapunk hirdetési rovata s a napi falragaszok. Előadás rossz idő esetén is, mindennap tartatik.

— **A Szalay-Baróti irta** Magyar Nemzet Történetéből most jelent meg a 84-ik füzet, melylyel az 1848/49. szabadságharc utolsó jelenete játszódik le. Mellékletet hármat hoz e füzet pótlásul a korábbi történeti korszakokhoz és pedig: I. Ferencz eszásár, Mária Terézia férje. I. Ferencz, Eszterházy Miklós gróf. I. Ferencz eszásár és Mária Terézia követe az orosz udvarnál. A szöveg illusztrációit: Windschgraetz Alfréd herceg, Schlik tábornok, Kossuth s a honvédsereg főbb vezérei, Budavár megvétele, Paskievics herceg, Haynau, orosz tábor, Femesvár fölmentése, a világiosi gyverlettel. Még csak egy-két füzet fog megjelenni s aztán be lesz fejezve a nagyzerű monumentális emlékmű, mely igazán megérdemli, hogy minden magyar ember házában helyet nyerjen.

Felétlés szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margital Jožefa** urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obzname pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjedan jedanokrat i to: vu svako nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaju 10 kr

Obzname se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Nedeljni popoldan v seli.

Napisał: **Szép József.**

Kad je Loszkay zu učitelja došel v N., srce mu puno bilo s ljubavjum. Pod onum godinum, koju je v oni mali seli zpunil, se zaljubil v prelepu Tóka Marisku. Ali . . .

»Ali« i sledeće punkte znamenuju, da je poteškoću imelo delo, ali i veliku.

Gospon Tóka, otec Mariške, ne samo, da je ukorenjen socialist bil, nego i vodja. Pak ga je tak poslušnu, kak gosp. plebanuša.

To je bila velika poteškoća; zato je ne mogel gosp. plebanuš genuti njegvo poturdjenje. Ali kaj hoće? Ostaviti ono mesto, gde je našel svoju ljubav?

Jer je gospon Tóka socialist? Ali ipak kaj je to socialia?

Loszkay si je naprvo vzel, da puka zvraci z betega ovoga i na pravi put je vpelja. V hižičku svoju se zaprl i cele mesece je prečitaval knjige, i niti ona ga ne vidla, za koju se i vučil.

... Po nedeljni popoldanov su se »načelni« žišli pri hiži gosp. Tóka.

Jednu nedelju je otišel Toszkay k hiži Tókaya.

Prva nedelja.

Z načeti svoji dobro zpoznato je stupil Loszkay k Tókayu, gde je pol sela mužkih

bilo skupa. Gosp. Tóka je bil govornik. Z novine je čital i razlagal.

»Svem skupa dober dan želim — veli učitelj, kad je nutri stupil — vidim, da ste vu velikim poslu. Nebuden neprilicen? Ako je, onda dalje idem.

Malo je nenavadno bilo njim, da je v ovim vremenu gost bil, ali gazda se ne zместil, nego prosil je učitelja, da si sedne i zatem je dalje razlagal: »Vidite, rodjaki, veliki kapital nas dene na nikaj, unište naše trude i zeme nam kruha z vusta«.

»Jest, kapital, nepravedno priskrbljen kapital«, veli Csiszar, čizmar.

»Pak zakaj bi on kapital nepravedno priskrbljen bil?« zapita učitelj. Celo spravišće je učitelja gledalo, koj je dosta siguren bil, da ovo pitanje izreče. Gospon Tóka je odmah suprotivnika slutil vu njem, odmah si je premišlaval, kak bi mogel svoju pretežnost mu pokazati.

»Nepravednost dolazi odonut, da težaki delaju, a peneze pak oni pospraviju, koji, delo daju; težaki se trudiju a drugi metne v žep hasna; težaki su siromaki, bogataši se s njihovim znojom bogatiju.

»To je istina — odgovori Loszkay — samo da ovi žalostni pravici je ne kapital novčani zrok, nego oni množitelji, koji su ov neblagoslovni položaj većinili.«

»Ako gospon učitelj zaistinu držiju neblagoslovnost velikoga kapitala — veli Sza-

káll Ferkó — onda na naš melin tiraju vodu, onda su naš človek.

»Kaj bi naš človek — veli Tóka — im ste čuli, da gospon učitelj drugem množiteljam dopita vezdašnje položaje.

»Dakako, druge množitelje — odgovori Loszkay — jer ne kapitalarni ljudi su znašli mašine, koje namešćuju človečju jakost, nego poleg mašine je poštalne veliki kapital. Mašina je človečju napredovanje učinilo.

»Ostal bi v peklu onaj, koj je prvu mašinu napravil« veli Csizmadia.

»Ako bi prve mašine napravitelj v peklu ostal, onda vi nebi ovdi sad sedeli, kak slobodni purgar, pak niti novine nebi mogli šteti« — veli učitelj.

»Naj si pojeju napredovanje, s čem z vusta zemeju siromaku kruha — veli Gerendás Pál.

»Najte bantuvati napredovanje, ono je moralo biti, i bude i za tem«. To je v mislu stvornjenja; to je v človečjoj naravu; ako hoćete, ja vam to raztolnačim.«

»Razmimo mi to«, veli Tóka s bantuvanum gizdosťjum. Ali drugi su bormeš rekli, da samo naj razlaže.

»Vidite, v starim, ali jako v starim vremenu su ne stvarali, i ne delali stvari i robe, da bi žnjimi trguvali, da bi je tržili, nego samo za svoju potrebnost, samo za to, jer je tvorilac nje potrebuval. Ribar je samo toliko riba spolovil, kuliko je njemu i njegvi

Z A B A V A

Prefrigani Joška.

Kad je gospon L. . . . . notariuš iz P. . . . . nastupil svoj diel poslie mu pokojnoga oca, preselil se je iz P. u Kottoribu i tam se je u svojoj vlastitoj kući nastanil. Imetak mu je sastojal iz kuće i nekoliko ralih zemljah sienokošah, pak je tu pričel gospodariti dobro i zlo, kak je već letina bila i kak svakomu gospodaru biva.

Pogodil si je kućiša, koj je bil oženjen, jer si je to dobro zračunao, da se bude oženjeni kućiš više doma držal nego krčmah, a k tomu je kućiševa žena zajedno obavljala pri hiži ženski posel i tak gospoiji bila na veliku hasen.

Jednoć se je imal voziti u Prelog, pak je zapovedal kućišu, da zapregne danas pokritu kočiju, jer je bilo mieseca Novembra, anda hladno i deždjevno vrieme. Joška je na zapoved odmah kočiju podpregnu i tu je na jedan krat na boku sedeći stal pred vratu.

Gospon L. dok se je u kočiju vlekel, dovikne kućišu: »Dobro vozi, za da mogu čim prije u Prelogu moj posel obaviti i da

tim zagodije dojdemo domov!« — Ovo gospon L. nije samo iz preksije kućišu rekel, nego za to, jer je on dobro poznal slabu stran svojega Joška, koj je imal tu strast, da je rad pri punoj flaši dugo sedel, a ta strast ga je tim više obuzimala, čim je bilo dalje proti večeru tak, da kad je noć nastala, moj Joška je postal do dna rob svoje strasti.

Kočija se je sad genula i pričela je ružiti, i tak hitro ružiti, kak je to već novim prudom posipana cesta dopustila, iz Kottoribe kroz Vidovec i Sv. Mariju proti Prelogu. U njoj je spokojno gospon L. sedel te je u sebi računao, koliko bu za pradno žito dobil, k tomu su ga i misli obletavale, kak se bu svojim prijateljju u velikoj oštariji pri dobroj pivi ili pri Marici tam pri križu, pri dobroj i zdravoj kapljici pravoga od trsa vina sastal i porazgovoril, a to se je tim više nadjal, jer im je tri dana prije pismeno na znanje dal, kada bude u Prelog došel, anda je bil siguran, da ga hoću bar dva ili tri dočekati.

Joška i konji su svoju dužnost učininili, jer za kratje vrieme kak drugda, su već konji s kočijom stali u dvorišću preložke velike oštarije, gde je već domači sluga tu stal i navadnoga i dobroga gosta obligatnimi

nakloni iz kočiju van pomogel. Prije vendar nego je gospon L. . . . . za svojim poslom otišel, opomenul je svojega Joška, da umiereno žive, fer da nepije odviše, a k tomu da bude svaki hip na povratku domov pripravan.

Ali ov namienjeni zagodni povratak domov, se je preobrnuo u vrlo kasni; ne mozbit zato, što bi gospon L. . . . . bil na dugo svojemj posli zabavljen — jer njegovj posli su bili u najkraćem vriemenu obavljene — ne, već dobro, fino i zdravo vino Miškovo i Maričino, med nekolikemi prijateljju je gospona L. . . . . tolikom silom na sebe potegnulo i čvrsto držalo, da su iz namienjenih kratkih fertalov urah postale vrlo duge ciele ure. Kad je gospon L. . . . . pogledal na svoju žepnu uru, bilo mu je jasno, da še sada već niti minutu nesme dalje zabavljati i kak je već pričela noć nastajati, obuzele su ga tmurne slutnje, jer on je dobro poznal svojega Joška, pak je bil siguran u tom, da si Joška ciele ovo vrieme, dok se je on pri Miški sprijateljju zabavljal, nije pijenjem vode vrieme kratil.

I zbilja, kad se je gospon L. . . . . povrnul k svojim kolam, našel je Jošku u takovom dobro razpoloživom stanju, da se je samo onak zabezknul, jer Jošku su noge komaj držale tak, da je nekak s težkum mukom

obitelji potrebno bilo. Lovac je tuliko divjega spostrelal, kuliko je njemu za jedno vréme dosta bilo: poljodolavec je takov komad zemlje obdelaval, na kulikom je za njegovu potrebu dostu zraslo. Jer pak: ribarija, lovnja i zemlje obdelavanje su praprosli, najte misliti, da to samo za primer sam napre donesel, jer to je istina, i tak je i bilo. Sad si premislite, da on praribar je uvek ribe, pralovac navek divje meso, pratvorilec je uvek posušenoga ríza, ili pšenično seme jel, ni se mogla mu hrana po vremenu preduřiti? Jer je to natura človeča. Dakle kaj se dogodilo? To se dogodilo, da lovec je zamenil svoje divje na ribe, što je i ribar rado učinil; i poljodolavec se veselil, ako svojega ploda je mogel ili za ribe, ili za divje zameniti. I evo, gotov je bil prvi vašar, prva trgovina, robomenja. Ova razmjena je dakle ne z pohlepe bila, nego zato, da se potrebna priskrbiju.

Jer vidite, na poljodolavca, koj je na polju delal, vnořiput se spustil dežd, ne je imel kam se potegnuti. Golo tēlo mu je nevugodno čutilo deždja, kajpak da mu viher, tuča klopala tēlo, jeli je ne sam od sebe mogel se zmisliti na takvo dugovanje, s kojom bi si tēlo proti oremenu sakril? Do vezda je samo lovec si pokrival tēlo s kožom streljene zvēri; vezda već poljodolavec hoće bundu — ali on nerazmi k vadasi, dakle poišće lovca. Lovec već mora više streliti, da i poljodolavcu daje bundu; poljodolavec mora vekšni komad zemlje obdelavati, da z ploda bude i lovcu mogel dati za bundu. Potreboće su se vezda počele povati. I povale su se dalje. Potreboće je trebalo priskrbeti. Tak je postala trgovina izmjenska.

Kak su oglavili cēnu izmjembe?

Tkalec je tkal 20 refov platna, koju sam nije potrebuval; sabol je napravil kaputa, kojega je sam ne nosil. Dakle sad rećema tkalec je nual kaputa a sabol 20 refov platna.

Dakle sabol je dal kaputa za 20 refov platna, a tkalec 20 refov platna za jeden kaput. Ravno tak vćini tkalec i za druge

stvari; 20 refov platna dal je za jeden stol i. t. dalje.

Rećimo, da tkalec je potrebuval kruha, a pek nije potrebuval platno. Predi, kad je nual platno, za 20 refov je dal 100 funtov kruha; sad već neće dati 100 funte. Tkalec je gladen, zato je prisiljen dati 20 refov za 80 funtov. Dakle vidite z ove primjere, da poleg toga izmjenska trgovina je počela nepravična biti. Zato su se ljudi počeli premišljavati za takvo sredstvo, koje vu svakoj okolnosti bude jednaku vrednost imalo, i koje bude svaki za jednu vrédnost vzel; to sredstvo je: penez.

»Tak, tak, penezi! da bi ga vuk vgrizel — da je barem nigdar nebi znašli!« — su kričali nekoi.

»Ne je to falinga, da su penezi, nego to, da je mi nemamo!« — veli gosp. Tóka.

»Moremo govoriti i od penezov, ali za denes je dosta, ostavimo to na drugu nedelju« — veli učitelj.

»Dobro je, posluhremo! Samo naj dostuju dođti!

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike naj nam vu zadnjem fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Kraljica od Danie je vurla.

Mati i stara mati kraljevskih familiah je na večni počinek žišla szeptembra 29-oga. 81 lēto stara kraljica je severne Europe svakom kraljevskom familiom bila v rodbinstvi. Jedna kći njoj je zamožna s englienskim princezom; druga je vdovica III-oga Alexandra ruskoga čara i mati vezdašnjega čara; druge dve kćeri su zamožne s englienskim i orleanskim knezom. Najstareši sin je princez Danie, mlajši pak grčki kralj.

Tvrdo srce.

Jeden Belányi Béla zvani šamparski detić je putuval ove dane čez Veszprēm varas. V jednu krčmu je stupil, da se na-

većerja. Pri drugim stolu je osem dečkov sedelo, koji su se s velikom larmom zabavljali. Popévali i huškali su, zatim pak flaše metali vu stēnu. Na zadnje pak počeli iskati, s kim bi se mogli posvaditi. Jeden zmed njih si je toga putnika zebrał. Najprije mu je bez zroka na nogu stal, onda pak ga počel drukati i grobjansčinu svoju je niti onda ne popustil, kad ga putnik mirno zaprosil, da mu naj da mira. Šampar se tak štel ga vugnuti, da je na dvor odišel. Ali komaj je vun odišel, taj junak je za njim skočil i jednoga noža v njega vpilil s rećmi: Ovo imaš pes! Na sreću nož je tupi bil, i poleg toga je samo lehku ranu učinil vu šamparu. Na larmu su redarniki došli, koji su toga junaka štel vloviti. Ali med tem toga je i jednoga redarnika vpilil. Kad su ga onda nazadnje spovezali, našli su pri njem jednoga velikoga noža. Dali su ga prek sudu.

Srditost lugara.

Iz Kašša nam pišuju, da je Sztanyo Andraš zvani lugar zapazil, da sadovnjaka, kojega je on čuval, netko jako gustokrat pohodi. Sumnjal je na jednoga Danczák János zvanoga človeka. V nedelju se taj človek o jednim vrtu zabavljal. I lugar je odišel vu taj vrt, ali se tak ljepo zadržaval, da su ga z vrta vun hitili. Na to se lugar razsrdil, pak si iz žepa spuknul revolvera, ter je med gosti četiriput strelil. Prvčić je jednu kelinericu strelil v stegno, a na drugoč je jednoga muškoga strelil; dalje je v nikom kvara ne vćmil. Srditoga lugara su na fletnomu redarniki vlovili i v železju ga na redarstvo firali dva nesrećne pak odpeljali v špital.

Ognji.

Vnogi i vnogi ljudi se nikak nemerju privćiti k pazljivosti. Brizljivost samo se nemreju navćiti: S velikom mukom, s velikim trudom si zemlju obdelavaju, vnořo zorja stoćuju, doklam njim nekaj zraste, doklam si žitka dimo pospraviju, zmlatiju, i poleg nebrizljivosti na lehkoma daju poginuti sve od ognja. Jedna mala brizljivost, pazljivost bi dosta bila, ali nato se vnogi človek nem-

konje zahamil i k-koćiji pripregnul, a na gosponove oštre rieći. se je moj Joško samo smejal i nekaj nerazumljivo mrmral.

Gospon L... si je sad pričel premišljavati, jeli ni pijanomu Jošku kućiranje prepustil, jer je gusta tmina nastala, a po grabah se voziti si ipak nije želel; medjutim je u svojih mislih ipak došel do zaključka, da njegovi konji budu i bez osobite pazke taj njim dobro poznati put bez zapreke do doma prevalili, pak makar je i tmina kak u rogu, zvan toga imal je na svakoj strani koćije lampaša, pak se je anda odućil i unišel u koćiju. Predi vendar je Joški svu pazljivost na srce metnul, na koje rieći je Joška samo smiešeć komaj razumljivo odgovoril, da se gospon neka nikaj neboji, em su konji njemu u rukah.

Gospon L... se sada namesti u koćiji a Joško na boku i koćija se gene po Prelogu van proti Cirkovljanom, ali komaj da su Prelog prošli i van na prostor zašli, spuhne od nekud on tak nazvani vrtulek vietar, te im obodva lampaša na koćiji vgasne. Nikaj zato, konji su put dobro poznali te su navadnim trabom išli dalje makar i u tmimi.

Gospon L... se je najprije osviedočil, da konji pravim putem, kašu a onda ss

liepo u koćiji nasloni te onak liepo i spokojno zaspi, kak se to samo poslie onak dobrog zdravog vinca, kakovo je Miškovo, zaspati date. Ali na jedam krat se iz svog sladkog sna prene; koćija je stala a on čuje kak Joško strahovito psuje. Polugne iz koćije i zapita, kaj se je dogodilo, ali Joško nesluša svoga gospona, nego samo dalje psuje slugu, koj tobož neće lešu od dvora odpřeti, kad se je gospon domov dopeljal.

Jednim skokom je gospon L... bil iz koćije vani, jer nije moguće, da bi u tak kratkom vřiemenu već bili u Kottoribi. Kad se sad u tmimi onak okolo zgliedava, opazi, da su stoprv u Draškovcu, jer su mu pred nosom tu dva turna stali, a njegov Joško je zaokrenul proti negdašnjoj Lisiakovoj kući, naproti školi, misleći, da je doma.

Srdit nad Joškovom pijansčinom, koj se je još i sada podstupil tvrditi, da je to Kottoriba a ova vrata, da su vrata od njihove kuće te još uvek psuval slugu i njegovu nemarnost, skoći na bok, iztrgne Joški vojke i bič iz ruk te ga pošikne ne baš najvolkeše iz boka dole, a onda mu zagrmi, da bude sad domov za koćijom piešice biežati imal kaštigu, jer se je tak grozomorno opil, ako pak nebude hotel bežati, onda si svoju pijansčinu neka negde u grabi pres-

pava. On on to zadnje nebude učinil, to je gospon L... za stalno znal, jer je poznal Joškovu ženu Baricu i njezina liepa svojstva, ved kojimi se Joško niti za tri sela nebi podufal preko noći izvan svog doma ostati, jer drugi dan bi sigurno palotaša i csárdasa moral plesati, k kojemu mu niti Gjurski niti kanižki cigani nebi igrali.

To si more svaki na prste zbrojiti, da je sada gospon L... ne baš najbolje volje toga još dosta dugoga puta do doma kućiral; liepo njegovo dremanje u koćiji je sad bilo temeljito u morje zakopano; na boku nije bilo nikakovog zavetlja proti zdenomu vietru i deždju, te mu je zlu volju jedina misel poniešto tišala, da taj put po deždju i vietru, po kojem bude sad njegov Joška moral za kaštigu pieške kasati, hoće mozbit ipak Jošku malo popraviti, da se bude za buduće bolje čuval. I tim su konji sad liepo putem dalje proti sv. Mariji, onda proti Vidovcu i konačno proti Kottoribi kasali.

Teda negda su bili na cilu i gospon L... zaustavi pred svojom kućom od pota kadeće se konje, te zazove slugu Andraša, koj neka konje prevzeme, razpreže i u štalu, odpelja a koćiju pod sušu porine.

Ali kak se je u svojoj srditosto začuđil kad se na jeden krat vrata odkoćije odpru

re privćiti. Gazdu ali slugu s gorećom pi-
pom v štali, ali okolo stanje gusto videti,
kak pisanoga konja. Dete se igra šibicom
— naj se igra, barem se privći k njoj. Kad
pak zatem guri stog, štala, hiža, onda je
stopram plać i javkanje — a konec pak,
da idu prosit.

Komaj jeden tjeden pak evo, od kuli-
ke stranke nam pišuju, da kakve nesreće
je zrkval oženj. Jeden tjeden, pak vu kuliko
mestih se dogodila nesreća.

V Csöngö zvanój občini više kak 46
jezer forintov kvara je vćinil oženj. Oženj
je iz jednoga škednja zišel i 34 hiže, 12
štale, 23 škedjov, 11 guvna, 112 kotcov,
214 kol, vnogo mladine i vekšne živine je
zgorelo. — V Simonju se jeden stog vužgal,
od kojega su se susedni stani vužgali. Zgo-
relo je: 3 hiže, dva kupi sěna i više gos-
podarstvenih sredstvah. Kvar je više kak
800 forintov. Ognja su dva mali dećeci na-
pravili, koji su se šibicami igrali. — V
Bárdo je jedna hiža, žitek i slama zgo-
rela. Kvar je više kak 400 frtov. — V su-
sedni občini Szöllöšu se jeden kotec vužgal,
ali su ga na fletnoma pogasili. Žena je na
smetišće friškoga pepela zasipala. Med pe-
pelom je žerjavka bila, od koje se kotec
vužgal. — V Šorokujfalu je ravno tak po-
leg vužganja zišel vun oženj. Kvar je 8000
frtov. Dva dećeci su se sami igrali doma,
kad na jedenput jednomu v pamet dojde,
da bi dobro bilo kuruzu pećti. Poleg kupa
slame su ognja napravili. 6 gazdi su pogo-
reli: — Vu Nárái su se 3, 5 i 7 let stari
dećeci igrali v jednim škednju, gde su šib-
icami vužgali, kaj se moglo vužgati. Na
sreću su to fletno zeli v pamet i tak zvun
prestrašnja se nesreća nije dogodila. —
V Héerce občini se jedna štala vužgala i dva
stani su zgoreli. Koćiš je s pipom bil v štali
i tak je oženj vun zišel. — V petek je N-
Sároš vu jednim ognju bil. Veter je pod
jednim puhal i poleg toga su komaj i ko-
maj pogasili ognja. Kvar je strahoviten —
Vu Vág-Sellye občini su 5 hiže zgorele.
Kvar je 7000 frtov. Prošli tjeden je v Tyapokó
občini vudril vun oženj. Suša je bila, pak i
veter. Vode ga nije bilo, pak za to nije
moći bilo redovito gasiti. Nekoji morebiti
ćez ćeli svoj život neoudu mogli velikoga
svojega kvara nadomestili.

i Joška, za kojega je gospon mislil, da još
negde proti Vidovcu po ćesti bieži, iz nije
ves zaspani posmeħce van izide.

Gosponu L... je odmah sve bilo jasno:
Joška je u onom hipu, kad ga je gospon
iz boka dole pošiknul, a onda se priredil,
da konje potiera, stroga neopazen u koćiju
smuknul i onda je to tak došlo, da je gos-
pon L... svojega pijanoga kućiša liepo u
koćiji domov dopelal.

Dobar razlog.

Ivan (svojemu prijatelju): »Ali dragi
moj Antun, kak si si mogel vzeti, ženu,
koja je beklava?«

Antun: »Je, znaš dragi prijatelj, i to
ima svoj razlog i svoju dobru stranu, jer
dok meni moja žena na večer veli: »A—
ant—antun, kaj, h—h—hoć—hoćeš d—da-
danas op—op—opet iz d—d—do—doma
oditi? — iza toga sam ja već zdavnja na
ulici.«

Em. Kollay.

Konec virtuza.

Vu Valpu občini se Pavisics István
zvani tamburaš zavadjal, da bude jeden
liter s vodom napuščenoga, ali ipak još ja-
koga špiritusa spil. Vadlingu je zadobil, ali
na kratko vrěme se skup zrušil, i odmah
na mestu mrtev postal. Od jakoga špiritusa
mu je guta vudrila moždjane.

Novi varaš.

V dojdućem letu bude Ruska zemlja s
jednim varašom više imela. Poleg Jegěš
zvani morju budeju drugo ljeto v julišu
odprli Alexandrovskz zvani varaš. Varaša
daju na orsaćkim strošku zidati. Ruska
država je po svojih penezih 400 jezer ru-
bella dala na strošek. Iz ovih penezov su
zazidali 30 hiž, cirkvu, krćmu i parokupe-
lišće. Potlam, ako se ljudstvo povekša, budeju
jošće dali delati hiže za stan.

Tri tjedne v morju.

Pred tremi tjedni je vu Fiumi z jedne
paroladje jeden v ćrnu oblećen mladić v
morje skoćil, da se skonća. Tělo su onda
marljivo iskali, ali zabadava, nigder ni su
mogli najti. Vežda ove dane ga je voda na
jeden Cherso zvani otok hitila vun. Ondašni
stanovniki su to telo našli i vlastvi prijavili.

Obesil si je ženu.

Vu Felső-Balászfalva občini se dogo-
dilo sledeće. Ondašnji notariuš je na ekze-
kuciji bil pri jednim Balászfalán János zvani-
nim gazdi, koj je cesarinu bil već dugo
vrěme dužen. Gazde ga ravno ne bilo doma
a žena se je suprot stavila. Nije dopustila,
da bi kravu, koja je popisana bila odpeljali.
Notariuš je to prijavil, pak za to su gazdu
na 5 forinte kaštigovali. Za to se je muž
poćel svojom ženom svaditi. Vu tem toga
je ženi zgrabil pojasa, pak nju je na nahižu
obesil. Žena je vmrla. Muža su drugi
dan vlovili i kolarskomu sudu prek dali.
Obešena mati i zaprti oćec su ćetvero male
dece ostavili. To sve za jednu kravu, tojest
bolje za pet forintov.

Žrtvenik možara.

V Kis-Unyom občini se nesreća dogodila
pod onim vremenom, kad su, za pokojnu
kraljicu žalostnu mešu služili. Da znak pos-
vetka vekšni postane, su strelali s možarov.
Poleg ono mesto, gde su strelali, na jed-
nim vrtu je delal Nagymán Péter zvani tre-
žak. Z jednoga streljenoga možara je drveni
zatek s takvum jakostjum mu doletel v glu-
vu, da je siromak ćlovek odmah skup opal.
Moždjani su mu se stepili. Odmah su ga v
špital odpeljali, gde ga s velikum brigum
vraćuju.

Koj banku hoće zmeniti.

Matecsics József je v Siklós išel na
sejam, da tam svinje spokupi. V krćmu je
stupil, da tam svinje splati. Jer nije drobne
peneze imal, 500 forinte je štel zmeniti.
Jeden ćlovek se ponudil, da je on razmeni.
Pet stotinkov je v ruke zel i išel žnjom v
drugu hižu, da kak je rekel, z kaputa do-
nese drobne peneze. Ali nepoznati je ćez
oblok skoćil i pobegel. Matecsics je to od-
mah prijavil žandarom, i oni su tolvaja,
imenom Deszancsics György, vlovili. Tolvaj
je s Tapolca varaša. Peneze su našli pri-
ujem.

Dobra žena.

V Eperješju su ove dane jednu Szeckerka
Anna zvanu 45 ljet staru ženu vlovili. Ženska
je jedno vrěme hodila prat, ali onda se na-
vovila to delo, pak si je premislila, da more

biti kak drugać bude lehkeše mogla ziveti.
Ove dane je stupila v jeden štacun, i tam
je svakojaćko platno kupovala, kak je rekla,
za jednoga kanonirskoga oberlajtinenta. Kad
si je već vnogo platno zebala, rekla je, da
naj doneseju za njom to platno na stan
officiera, gde bude platno i plaćeno. Za kratko
vrěme je i trgovec poslal platno i pri rećeni
hiži je i ta ženska platno prek zela, ali je
rekla trgovcu, naj potlam dojde, jer malo
prije je zdoma odišel officier, pak da dimo
dojde, onda bude ćenu splatit. Trgovec je
za jednu vuru došel, ali se osvedoćil, da pri
oni hiži niti to žensku, a još menje officiera
poznaju. Niti je taj officier nigda ne stan-
vval pri ovi hiži. Tak je napravila i pri dru-
gih trgovcih i... su ju zatim fletno vlovili.
Pod iztragom su znašli, da zaradi pokrade,
vkanljivosti je već triput bila kaštiguvana.

Vkanljivec kak princez Rudolf.

Jesu vnogi ljudi, koji su pri toj věri,
da princez Rudolf još živi. To věru pohas-
nuju nekoi vkanljivci, pak siromakšoga puka
poišćuju, da z njega peneze vkaniju. Rudolf
je mrtev. A to je pak ne istina, da bi on
putoval. Ako se takov zdava vun, njega je
najbolje odmah vloviti i poglavarstvu prek
dati. V Debrecinu se dogodil sledeći slučaj:
V sobotu su jednoga ćloveka dotirali k re-
darstvu. Pod iztragom je pripovćedal, da, kad
bi se iz polja dimo peljal, na putu se s
jednim 25—26 let starim, po gospodskim
oblećenim ćlovekom zišel. On ga v najbliz-
nješu krćmu odpeljal, gde mu je žganicu i
vinu plaćal. Gospon ga je pogodil, da ga vu
varaš odpelja. Po putu mu je poćel pripo-
vćedati, da ako bi on znal koga pelja vežda,
bi se prestrašil, jer on je princez Rudolf.
Obćeal mu je, da ga bogatoga vćini, samo
mu naj věren bude. Med putem mu je po
više mestah piti plaćal. Tak su došli do
jedne velike krćme, gde mu je porućil, da
za noć konjam ovdí si naj zeme stan. On
je doli stal iz kolih, ali na to su se konji
splašili, pak pobegli s gazdom skupa. Dok
bi se s gazdom to dogodilo, pod ovem vrě-
menu je taj gospon išel v jeden štacun,
gde si je cipele poćel zbirati. Jeden par si
je probal, pak je štel z njimi skoćiti,
ali dećići su ga vlovili i redarnika
dali zvati. Kad bi na zapoved redarnika si
stare cipele nazaj obuval, najedenkrat je
skoćil z štacuna. Z med oneh, koji su ga
gledali, nekoliko je z puta v kraj porin-
nul, pak pobegel. Redarstvo vežda na sve
strani išće toga vkanljivca.

Mesto jelena ćloveka.

Festetics Pál gróf je ove dane v böhö-
njenskoj šumi jednoga lćpoga jelena oranil.
Grofje zapovedal lugarom, da zvěr naj pošćuju
i streliju. Za par dane su lugari i našli
toga jelena. Jakab Adám je jelena, koj je
bežati pošel v cilj zel i na njega strelil, ali
zatim mesto jelena mu je pajdaš opal skupa.
Jakab je mesto jelena pajdaša si strelil.

Ruski špion.

Minister zvanjske posle je na glas dal
magjarskomu nutrasnjeh poslov ministru, da
jeden Wazsofszki zvani ruski špion bude na
Magjarsku došel, da spregleda naše trupe
oružje. Minister nutrasnjih poslov je zaradi
toga svem varmegijam pismo poslal, da toga
ruskoga špiona, ako bi ga gde našli, odmah ga
naj vloviju.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázs.	1 m.-cent.	frltól	frtjg
Buza	Pšenica	8 30	—
Zab	Zob	5 50	—
Rozs	Hrż	6 00	—
Kukoricza uj	Kuruza nova	5 40	—
» » ó	» stara	5 40	—
Árpa	Ječmen	5 50	—
Fehér bab uj	Grah beli	6 60	—
Sárga » »	» žuti	5 60	—
Vegyes » »	» změšan	5 50	—
Lenmag	Len	8 00	—
Bükköny	Grahorka	5 50	—

Nyilttér*)

E rovat alatt közlöttékrt sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Selyem damaszt 75 krtól

14 ft 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — a legváltozatosabb színyű, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbéllyel ragasztandó.

Hirdetések.

4429. Hk. 1898.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-kanizsai takarek-pénztár részvénytársaság végrehajtónak Marton Balázs mura-csányi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 250 frt tőke, ennek 1896. márc. 24-től számla tandó 7 1/2 % kam., 7 1/2 % kés. kam., 24 frt 90 kr. per, 9 frt 65 kr. végreh. kérelmi és alábbi megállapított 11 frt 85 kr. árverés kérelmi költségek behajtása czéljából a n.-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. jbiróság) területén fekvő Muracsány községi 2592. szjkyben foglalt 1/2 részben Marton Balázs, 1/2 részben pedig Varasanez Lénárd nevén álló 3227. hrsz. ingatlan a végreh. törv. 156. §. alapján egészen 144 frt. az u. o. 2593. szjkyben foglalt s egészen végrehajtást szenvedő nevén álló 2440. a. 11. hrsz. ingatlan 43 frt. a 2498. hrsz. számú 42 frt és 3218. a. hrsz. 90 frt. az u. o. 533. szjkyben egészen végreh. szenvedő nevén álló 2478. b. hrsz. ingatlan 38 frt és 2496. a. hrsz. számú 20 frt. végül a mura-csányi 2603. szjkyben 3/8-ad részben Marton Balázs, 1/8-ad részben Ruzsics Mária, 2/8-ad részben Korpár Teréz, 2/8-ad részben Korpár Mária öz. Laubl Józsefné tulajdonánál felvett 154. hrsz. ingatlan a végreh. törv. 156. §-a értelmében egészen 160 frt kikiáltási árban az

1898. évi október hó 24. napján d. e. 10 óraker

Muracsány község házában Fischl Pál n.-kanizsai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozik elajánlhattnak, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10% -át bánatpénz fejében letenni s a vevő a vételárat 3 egyenlő részletben lefizetni köteles és végre hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt adolirt tkvi hatóságnál és Muracsány község előljáróságánál megtekinthetők

Az árverés elrendelése a fent említett ljkvekben feljegyzendő. 626

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Perlak, 1898. évi auguszt hó 1-én.

H I R D E T M É N Y.

Szoboticza község tulajdonát képező

Bükkösi koresmaház

1898. évi október hó 16-án d. u. 2 óraker nyilvános árverés útján három évre haszonbérbe fog adatni, melyre az árverelők ezennel meghivatnak.

A feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők. Szoboticza. 1898. október 5-én.

Brunner Gusztáv

h. jegyző. 638

Kercsmar Imre

biró.

Megérkezet !!

Kratelj elsőrendű lovardája.

Csáktornyan a **szénatéren** felállított **ponyvával fedett** lovardában **f. hó 8-án megkezdte** rendkívül érdekes műsorú előadásait. A műorból különösen kiemelendő: **Mr. Antonie** nagyszerű parforce loaglása. **Miss Annetta** kisasszony az u. n. galambkirályné 40 idomított galambjával és ebeivel. Kitünő bohócok: **Mr. Perhardó, Klieber és Pepini** urak.

Romeo és Cäsar
arab tigris esödörök
elővezetése stb.

Ma vasárnap két nagy előadás.
Az első délután 4 óraker, a második este 8 óraker kezdődik.

640

Nincs többé láb fájás

sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a jórása annak, ki cipőjét **Dr. Högyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbélissel** látja el.

Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságú frt 1.20. Az asbest talpbélit kitünőséget legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a n. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállítattott. Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beklaldése mellett külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbestürü-gyár betéti társaság, Budapest VI. Sziv-utca 18. Egyedüli elarusító raktár Csáktornyan: Mayer Testvérek bőrkereskedésében.

415. sz. v. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. L-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járás-biróság 1898. évi V. 214. és 27. számú végzése következtében dr. Hajós Ferencz csáktornyai lakos ügyvéd által képviselt Csáktornya-vidéki takarek-pénztár javára Hacsék Melkó s t. Örségi lakosok ellen 133 és 120 frt s jár. erejéig 1898. évi auguszt. hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 636 frtra becsült Hacsék Melkó, Pintár Orsa és Hacsék Mátyásnál: 1 szekér, 1 szecs-kavágó, széna, szalma, 1 könnyű koci, 1 sertvészol, 1 pejszörü kanczaló, 1 pejszörü kanczacsikó, 1 piros szörü tehén, 1 lécezett kukoriczagoré és egyéb gazdasági felszerelvények, Ruzsics Teréz és Hajdarovics Józsefnél: 1 három ajtós sertvészol, 1 vastengelyű szekér, 1 lécezett kukoricza-

goré és 1 pejszörü kanczalóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. jár. bíróság 98. V. 214. sz. végzése folytán 133 frt tőkekövetelés, ennek 1898. évi július hó 7. napjától járó 6% kamatai; 120 frt tőke, ennek 1898. április hó 14-től járó 6% kamatai és eddig összesen 79 frt 35 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig Örségen leendő eszközésére

1898. évi október hó 13. napjának d. u. 3. órája

határidőül kitűzelik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. L-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 639

Kelt Csáktornyan, 1898. évi szeptember hó 29-én.

Glavinu János,
kir. bírósági végrehajtó.

